

LBRIS

We know
books

ILIE BARANGĂ

LUCIAN PRICOP

**DICTIONAR
DE
SINONIME**

EDITURA CARTEX 2000
București

A

A *interj.* ah!, aoleu!, oh!, vai!.

ABAC *n.* numărătoare, socotitor.

ABANDON *n.* părăsire, renunțare.

ABANDONA *vb.* **1.** a părăsi, a lăsa.
2. a ceda, a renunța.

ABATE *vb.* **1.** a se depărta, a lăsa, a se îndepărta. **2.** a divaga, a devia.

ABATERE *f.* **1.** deviere, deplasare, mutare. **2.** anomalie, excepție. **3.** înfracțiune, neregulă, vină.

ABĂTUT, -Ă *adj.* supărat, demoralizat, mâhnit, amărât, necăjit, deprimat.

ABCES *n.* buboi, furuncul.

ABDOMEN *n.* burtă.

ABDICA *vb.* a renunța, a abandona.

ABERANT, -Ă *adj.* eronat, nebunesc, absurd.

ABERAȚIE *f.* absurditate, stupiditate.

ABIA *adv.* **1.** doar, numai. **2.** tocmai.
3. cu greu, anevoie.

ABIL, -Ă *adj.* **1.** isteț, îndemânat, iscusit, dibaci, destoinic. **2.** viclean, descărcăreț, șiret.

ABIS *n.* prăpastie, genune.

ABJECT, -Ă *adj.* josnic, dezgustător, mizerabil.

ABJURA *vb.* a se lepăda, a refuza, a renega.

ABNEGAȚIE *f.* devotament, dăruire.

ABOLI *vb.* a suprima, a desființa, a înlătura.

ABOMINAL, -Ă *adj.* dezgustător, îngrozitor, groaznic.

ABORDA *vb.* a începe, a se apuca.

ABORDABIL, -Ă *adj.* accesibil, la îndemână.

ABORIGEN, -Ă *adj.* băștinaș, localnic, autohton.

ABREVIA *vb.* a reduce, a condensa, a scurta.

ABROGA *vb.* a suprima, a invalida, a anula.

ABRUPT, -Ă *adj.* pieziș, prăpăstios.

ABRUTIZAT, -Ă *adj.* dezumanizat, animalizat, îndobitocit.

ABSENT, -Ă *adj.* neatent, aiurit, distrat, zăpăcit.

ABSOLUT, -Ă *adj.* **1.** complet, deplin, total. **2.** cert, neapărat, categoric, stringent, sigur.

ABSOLUTISM *n.* autocrație, dictatură.

ABSOLVI *vb.* **1.** a termina, a încheia (un ciclu). **2.** a ierta, a scuti.

ABSORBI *vb.* **1.** a sorbi, a înghiți, a încorpora. **2.** a captiva, a preocupa.

ABSTINENȚĂ *f.* abținere, reținere.

ABSTRACT, -Ă *adj.* teoretic, ireal, neverosimil.

ABSURD, -Ă *adj.* ilogic, aberant, irațional, stupid.

ABSURDITATE *f.* aberație, nonsens, enormitate.

ABȚINE *vb.* a se stăpâni, a se înfrâna, a renunța, a se opri.

ABUNDENȚĂ *f.* belșug, bogăție, opulență, îmbelșugare.

ABUR *n.* vapori.

ABUZ *n.* **1.** exces, necumpătare, surplus. **2.** înfracțiune, ilegalitate, abatere.

ABUZIV, -Ă *adj.* ilegal, samavolnic, despotic.

- ACADEMIC**, -Ă *adj.* elevat, solemn, distins.
- ACALMIE** *f.* pace, liniște, tihnă.
- ACAPARA** *vb.* a cuceri, a monopoliza, a ocupa, a strânge, a acumula, a aduna.
- ACCELERA** *vb.* a urgenta, a grăbi, a zori, a presa, a iuți.
- ACCENTUA** *vb.* 1. a evidenția, a sublinia, a releva, a reliefa. 2. a întări, a intensifica, a fortifica, a potența, a crește, a mări.
- ACCENTUAT**, -Ă *adj.* 1. reliefat, potențat, subliniat, evidențiat. 2. întărit, fortificat, crescut, mărit. 3. proeminent, pronunțat. 4. evident, vizibil.
- ACCEPTA** *vb.* a primi, a agreea, a fi de acord, a consimți, a admite.
- ACCEPTABIL**, -Ă *adj.* convenabil, potrivit, bun, favorabil, binevenit.
- ACCEPȚIE** *f.* semnificație, înțeles, sens, conținut.
- ACCES** *n.* 1. intrare, liberă-trecere. 2. criză, atac, puseu.
- ACCESIBIL**, -Ă *adj.* abordabil, practicabil, inteligibil.
- ACCESORIU**, -IE *adj.* auxiliar, secundar.
- ACCIDENT** *n.* vătămare, nenorocire, rănire.
- ACCIDENTAL**, -Ă *adj.* întâmplător, ocazional, incidental.
- ACCIDENTAT**, -Ă *adj.* 1. rănit, lovit. 2. neregulat, discontinuu.
- ACERB**, -Ă *adj.* înverșunat, aspru, nemilos, necruțător.
- ACHITA** *vb.* 1. a plăti, a onora. 2. a ierta, a absolvi.
- ACHIZIȚIONA** *vb.* a cumpăra, a dobândi, a procura.
- ACIUA** *vb.* a se adăposti, a se pripăși.
- ACLAMA** *vb.* a ovaționa, a aplauda.
- ACLAMAȚII** *f. pl.* urale, ovații.
- ACLIMATIZA** *vb.* a acomoda, a adapta, a familiariza.
- ACOLIT** *m.* complice.
- ACOMODA** *vb.* a (se) adapta, a (se) familiariza.
- ACOMPANIA** *vb.* 1. a asista, a însoți. 2. (muz.) a secunda.
- ACONT** *n.* avans, arvună.
- ACOPERI** *vb.* 1. a înveli, a înfășura. 2. a ascunde, a tăinui, a masca.
- ACOPERIȘ** *n.* înveliș.
- ACORD** *n.* 1. înțelegere, contract, învoire, asentiment, concordanță, consens, învoială. 2. pact, tranzacție, convenție.
- ACORDA** *vb.* 1. a da, a oferi, a preda, a transmite. 2. a potrivi, a regla (un aparat). 3. (muz.) a armoniza.
- ACOSTA** *vb.* a aborda, a lega.
- ACREDITA** *vb.* a numi, a însărcina.
- ACRI** *vb.* 1. a se oțeti, a fermenta, a se mura, a se altera. 2. a se dezgusta, a se plictisi.
- ACRIBIE** *f.* rigoare, precizie, meticulozitate.
- ACROȘA** *vb.* a agăța, a anina, a prinde.
- ACRU**, -Ă *adj.* 1. acrit, murat, fermentat. 2. posac, morocănos, respingător, ursuz, antipatic.
- ACT** *n.* 1. document, atestat, dovadă, hrisov. 2. acțiune, faptă.
- ACTIV**, -Ă *adj.* harnic, muncitor, zelos, vrednic, neobosit, energetic, dinamic, sânguincios.
- ACTOR** *m.* artist, interpret.
- ACTUAL**, -Ă *adj.* curent, contemporan, prezent, viu.
- ACTUALMENTE** *adv.* în prezent.
- ACȚIONA** *vb.* a lucra, a opera, a activa, a întreprinde.
- ACȚIUNE** *f.* 1. faptă, lucrare, realizare. 2. proces. 3. intrigă, fabulație, temă.
- ACUITATE** *f.* perspicacitate, agerime, subtilitate, ascuțime.
- ACUM** *adv.* 1. îndată, în acest moment, neîntârziat, imediat, numaidecât. 2. actualmente, momentan.
- ACUMULA** *vb.* a aduna, a strânge, a înmagazina, a îngrămădi, a colecta.

ACUT, -Ă *adj.* 1. ascuțit, subțire, pătrunzător. 2. intens, violent, puternic, strident.

ACUZA *vb.* a învinui, a incrimina, a învinovăți, a inculpa.

ACUZAT, -Ă *adj.* inculpat, învinuit.

ACUZĂ *f.* învinuire, acuzare.

ACVILĂ *f.* vultur.

ADAOS *n.* supliment, anexă, addenda, apendice, completare.

ADAPTA *vb.* a acomoda, a potrivi, a armoniza.

ADĂPOST *n.* 1. refugiu, azil, cămin. 2. ocrotire, protecție, pavăză.

ADĂPOSTI *vb.* a proteja, a ocroti, a găzdui, a primi.

ADĂUGA *vb.* a completa, a întregi, a alătura, a pune.

ADDENDA *f.* adaos, supliment.

ADECVAT, -Ă *adj.* potrivit, nimerit, propriu, adaptat.

ADEMENI *vb.* a atrage, a tenta, a amăgi, a ispitii, a momi, a seduce.

ADEMENTOR, -OARE *adj.* atrăgător, tentant, ispititor, seducător.

ADEPT *m.* susținător, părtaş, partizan.

ADERA *vb.* a se uni, a se alătura, a se ralia, a se înscrie, a susține, a se solidariza.

ADESEA *adv.* frecvent, des, adeseori, repetat, mereu.

ADEVĂR *n.* 1. realitate, veridicitate, veracitate. 2. autenticitate, exactitate, justețe.

ADEVĂRAT, -Ă *adj.* 1. aievea, cert, veridic, real. 2. autentic, sigur, corect, just, exact.

ADEVERI *vb.* a dovedi, a confirma, a justifica, a atesta, a valida.

ADEVERINȚĂ *f.* dovadă, înscris, certificat, act, document.

ADEZIUNE *f.* solidarizare, consens, fraternizare.

ADIACENT, -Ă *adj.* 1. alăturat, anexat, contiguu. 2. înrudit, învecinat.

ADIERE *f.* boare, suflare.

ADINEAURI *adv.* acum.

ADIȚIONA *vb.* a aduna, a adăuga.

ADIȚIONAT, -Ă *adj.* adăugat, suplimentar.

ADÂNC, -Ă *adj.* 1. profund, străfund. 2. temeinic, esențial, puternic. 3. lăuntric, intim.

ADÂNCI *vb.* a mări, a spori, a crește, a (se) amplifica.

ADÂNCIME *f.* profunzime.

ADÂNCITURĂ *f.* groapă, scobitură.

ADJUDECA *vb.* a atribui, a acorda.

ADJUNCT, -Ă *adj.* secundar, secund, auxiliar, ajutător.

ADMINISTRA *vb.* 1. a gospodări, a conduce, a chivernisi. 2. a aplica (un tratament).

ADMINISTRAȚIE *f.* conducere, cărmuire.

ADMIRA *vb.* a prețui, a fi încântat, a supraevalua, a se extazia, a fi încântat.

ADMIRABIL, -Ă *adj.* deosebit, fermecător, strălucit, remarcabil, excelent, minunat, încântător, splendid.

ADMIRAȚIE *f.* stimă, prețuire.

ADMIS, -Ă *adj.* acceptat, aprobat, reușit.

ADMITE *vb.* a accepta, a consimți, a aproba, a permite.

ADMONESTA *vb.* a certa, a dojeni, a muștra.

ADMONESTARE *f.* ceartă, observație, reproș, dojană.

ADOPTA *vb.* a înfia, a-și însuși.

ADORA *vb.* a diviniza, a venera, a cinsti.

ADVERSAR *m.* concurent, dușman, rival, inamic.

AFECTA *vb.* 1. a leza, a prejudicia. 2. a se fandoni, a se sclifosi.

AFECTUOS, -OASĂ *adj.* amical, cordial, prietenos, tandru.

AFEȚIUNE *f.* 1. iubire, simpatie, atașament, dragoste. 2. boală, suferință, maladie.

AFINITATE *f.* asemănare, analogie, potrivire.

- AFIRMA** *vb.* 1. a spune, a susține, a zice, a declara, a exprima. 2. a se remarca, a se impune, a se evidenția.
- AFIȘ** *n.* anunț, înștiințare, informare.
- AFLA** *vb.* 1. a găsi, a descoperi, a inventa. 2. a fi, a exista, a se găsi.
- AFLUX** *n.* afluență, aglomerație.
- AFORISM** *n.* maximă, dicton, cugetare.
- AFON**, -Ă *adj.* surd.
- AFRONT** *n.* jignire, înfruntare, insultă, vexare, ofensă, ultraj.
- AFURISI** *vb.* a excomunica, a blestema.
- AGALE** *adv.* domol, încet, alene.
- AGASA** *vb.* a deranja, a enerva, a indispuce, a supăra, a înfuria, a plictisi.
- AGASANT**, -Ă *adj.* supărător, enervant.
- AGĂȚA** *vb.* a spânzura, a suspenda, a atârna, a anina, a acroșa.
- AGENȚIE** *f.* filială, sucursală, reprezentanță.
- AGER**, -Ă *adj.* iute, sprinten, vioi, isteț, dibaci, subtil, perspicace.
- AGIL**, -Ă *adj.* vioi, sprinten, iute, ager.
- AGITA** *vb.* 1. a (se) frământa, a (se) zbugiuma, a (se) tulbura. 2. a răzvrăti, a incita, a revolta, a mișca.
- AGITAT**, -Ă *adj.* neliniștit, nervos, zbugiumat, tulburat, nestăpânit.
- AGITAȚIE** *f.* 1. tumult, frământare, neastâmpăr, neliniște. 2. răscoală, răzvrățire, rebeliune.
- AGLOMERA** *vb.* a îngrămădi, a ticsi, a aduna, a înghesui.
- AGLOMERAȚIE** *f.* înghesuială, îngrămădire, îmbulzeală, învâlmășeală, afluență.
- AGLUTINA** *vb.* a (se) uni, a (se) alipi, a (se) suda.
- AGONIE** *f.* comă, leșin.
- AGONISI** *vb.* a aduna, a economisi.
- AGRAMAT**, -Ă *adj.* neinstruit, incult, prost.
- AGRAVA** *vb.* a înrăutăți.
- AGREA** *vb.* a plăcea, a simpatiza, a conveni, a accepta.
- AGREABIL**, -Ă *adj.* plăcut, atrăgător, drăguț, simpatic.
- AGREGA** *vb.* a se uni, a se contopi, a se alipi.
- AGREMENT** *n.* 1. distracție, plăcere, desfătare. 2. aprobare, încuviințare, consimțământ, acceptare, primire.
- AGRESIUNE** *f.* atac, lovitură, asalt, năvală.
- AGRESIV**, -Ă *adj.* provocator, belicos, violent, nestăpânit, războinic, bățaios.
- AGRESOR** *m.* atacator, invadator, cotropitor, năvălitor.
- AHTIAT**, -Ă *adj.* dornic, însetat, avid.
- AIDOMA** *adv.* întocmai, aievea, la fel, deopotrivă, veridic.
- AIEVEA** *adv.* adevărat, sigur, real, autentic, concret.
- AIURA** *vb.* a delira.
- AIURIT**, -Ă *adj.* 1. zăpăcit, zănatic, zurliu, besmetic. 2. țicnit, nebun.
- AJUN** *n.* preziua.
- AJUNGE** *vb.* 1. a sosi, a veni. 2. a reuși, a izbuti, a răzbate, a deveni. 3. a se îmbogăți, a se realiza, a parveni.
- AJUSTA** *vb.* a potrivi, a adapta.
- AJUTA** *vb.* a sprijini, a susține, a proteja, a asista, a surveni, a folosi.
- AJUTOR**, -OARE *adj.* susținător, folositor, auxiliar.
- AJUTOR** *n.* sprijin, protecție, asistență, reazem, concurs, ocrotire.
- ALAI** *n.* cortegiu, paradă, suită, fast, convoi, pompă, procesiune.
- ALAMBICA** *vb.* a rafina.
- ALAMBICAT**, -Ă *adj.* rafinat, prelucrat, subtil, decantat.
- ALARMA** *vb.* a speria, a neliniști, a alerta, a tulbura, a înspăimânta.
- ALARMĂ** *f.* alertă.
- ALĂTURA** *vb.* a anexa, a atașa, a reuni, a juxtapune, a adăuga.
- ALĂTURI** *adv.* 1. vecin. 2. laolaltă, împreună.
- ALB**, -Ă *adj.* dalb.
- ALBASTRU**, -Ă *adj.* azuriu, bleu.

- ALBĂSTREALĂ** *f.* ultramarin, vine-țeață.
- ALBI** *vb.* 1. a înălbi. 2. a încărungi.
- ALBIE** *f.* 1. copaie, covată. 2. curs, matcă, vad.
- ALBINĂRIE** *f.* 1. prisacă, stupină, stupărie. 2. apicultură.
- ALBINĂRIT** *n.* apicultură, stupărit.
- ALBITURI** *f. pl.* lenjerie, schimburi, rufe.
- ALCĂTUI** *vb.* a crea, a realiza, a forma, a compune, a urzi, a întocmi, a concepe, a construi, a face.
- ALCOOL** *n.* spirt, etanol.
- ALCOOLIC**, -Ă *adj.* bețiv, băutor.
- ALEAN** *n.* dor, nostalgie, melancolie.
- ALEATORIU**, -IE *adj.* întâmplător, ocazional, circumstanțial.
- ALEGE** *vb.* 1. a sorta, a tria, a selecta, a reține, a opta, a (se) decide. 2. a vota, a desemna, a investi.
- ALEGERE** *f.* 1. sortare, triere, selecționare. 2. (*pl.*) vot, scrutin.
- ALEGORIC**, -Ă *adj.* simbolic, figurat.
- ALENE** *adv.* domol, încet, lin, ușurel, binișor.
- ALERGA** *vb.* a fugi, a goni.
- ALERGĂTURĂ** *f.* goană, fugă, cursă, alergare.
- ALERT**, -Ă *adj.* vioi, iute, dinamic.
- ALERTĂ** *f.* alarmă, anunț.
- ALES**, -EASĂ *adj.* 1. deosebit, distins, superior, eminent, remarcabil, fin, delicat, ilustru, excepțional, select. 2. manierat, politicos, nobil.
- ALIA** *vb.* 1. a reuni, a întovărăși, a solidariza. 2. a împreuna, a amesteca.
- ALIANȚĂ** *f.* asociere, coaliție, înțelegeri.
- ALIBI** *n.* motivare, justificare.
- ALIENA** *vb.* 1. a înstrăina, a transfera. 2. a se sminti, a se țicăni, a înnebuni.
- ALIENAT**, -Ă *adj.* nebun, smintit.
- ALIFIE** *f.* cremă, unguent.
- ALIMENTA** *vb.* a (se) hrăni, a da (de) mâncare. 2. a întreține.
- ALIMENTAȚIE** *f.* mâncare, hrană, nutriment, consum, nutriție.
- ALINA** *vb.* a potoli, a calma, a domoli, a îmblânzi, a liniști, a ușura, a tempera, a consola.
- ALINEAT** *n.* paragraf.
- ALINIA** *vb.* a înseria, a înșirui, a înșira, a ordona.
- ALINTA** *vb.* a dezmierda, a mângâia, a răsfața.
- ALINTARE** *f.* răsfaț, dezmierdare, mângâiere.
- ALIPI** *vb.* a lipi, a atașa, a reuni, a anexa.
- ALOCA** *vb.* a atribui, a da, a repartiza, a acorda.
- ALOCAȚIE** *f.* fond, resurse, cotă-parte.
- ALOCUȚIUNE** *f.* discurs, cuvântare.
- ALOGEN** *m.* străin, venetic.
- ALTAR** *n.* sanctuar.
- ALTĂDATĂ** *adv.* 1. odinioară, odată, în trecut. 2. în viitor, curând, de aici înainte.
- ALTERA** *vb.* 1. a se strica, a (se) descompune, a se acri, a fermenta. 2. a deforma, a denatura, a falsifica, a mistifica.
- ALTERCAȚIE** *f.* ceartă, conflict, dispută, sfadă.
- ALTERNARE** *f.* succesiune, schimbare, perindare, variație.
- ALTERNATIV**, -Ă *adj.* periodic, cu schimbul.
- ALTFEL** *adv.* altcum, altminteri, deosebit.
- ALTITUDINE** *f.* înălțime, cotă, nivel.
- ALTMINTERI** *adv.* deosebit, altfel, altcum.
- AMABIL** *adj.* binevoitor, serviabil, atent, politicos.
- AMANET** *n.* gaj, garanție.
- AMĂGI** *vb.* a ademeni, a păcăli, a minți.
- AMÂNA** *vb.* 1. a lungi, a tergiversa. 2. a păsui, a prelungi. 3. a întârzia.
- AMELIORA** *vb.* a (se) îmbunătăți, a (se) îndrepta.

- AMENINȚĂTOR, -OARE** *adj.* expus, primejdios, contraindicat, dăunător, riscant.
- AMESTEC** *n.* **1.** intervenție, imixtiune, ingerință, participare. **2.** combinare, împreunare, unire.
- AMESTECAT, -Ă** *adj.* variat, pestriț, diferit, eterogen, felurit.
- AMESTECA** *vb.* **1.** a combina, a îmbina, a reuni, a alia, a asocia. **2.** a interveni, a se băga, a participa, a se vârî, a se încurca.
- AMETEALĂ** *f.* vârtej, vertij, năucire.
- AMEȚI** *vb.* **1.** a zăpăci, a buimăci, a dezechilibra, a năuci. **2.** a se îmbăta, a se afuma, a se turmenta, a se chercheli.
- AMEȚITOR, -OARE** *adj.* **1.** năucitor, uluitor, uimitor. **2.** tulburător, vertiginos. **3.** îmbătător, derutant.
- AMFITRION** *m.* gazdă.
- AMIABIL, -Ă** *adj.* binevoitor, prietenos.
- AMIC, -Ă** *m.* prieten.
- AMICAL, -Ă** *adj.* prietenesc, amabil, afabil.
- AMINTI** *vb.* **1.** a(-și) reaminti, a evoca, a redeștepta. **2.** a pomeni, a menționa, a indica, a consemna, a semna.
- AMINTIRE** *f.* **1.** aducere aminte, suvenir. **2.** citare, menționare, pomenire. **3.** memorie, reținere. **4.** semn, indice. **5.** *pl.* memorii.
- AMNEZIE** *f.* uitare.
- AMNISTIE** *f.* iertare, scutire, ștergere, anulare.
- AMOR** *n.* iubire, dragoste, afecțiune, pasiune.
- AMORE, -Ă** *adj.* inform, neorganizat.
- AMORȚEALĂ** *f.* **1.** moleșeală, toropeală. **2.** (fig.) inerție, indiferență, stagnare.
- AMORȚI** *vb.* a înțepeți, a paraliza.
- AMPLASA** *vb.* a așeza, a situa, a stabili, a instala, a pune.
- AMPLIFICA** *vb.* **1.** a mări, a dezvolta, a spori, a dilata, a extinde. **2.** a întări, a intensifica.
- AMPLITUDINE** *f.* amplitudine.
- AMPLOARE** *f.* întindere, mărire, dezvoltare, dilatare, expansiune, amplitudine, volum.
- AMPLU, -Ă** *adj.* mare, vast, întins, larg, dezvoltat, cuprinzător, imens.
- AMPRENTĂ** *f.* urmă, pecete.
- AMPUTA** *vb.* a tăia, a detașa.
- AMURG** *n.* înserare, asfințit, apus, crepuscul, seară.
- AMURGI** *vb.* a (se) însera, a asfinți.
- AMUȚI** *vb.* a tăcea, a încremeni, a înlemni.
- AMUZA** *vb.* a (se) desfăta, a (se) distra, a se veseli, a petrece.
- AMUZAMENT** *n.* distracție, petrecere, agrement, desfătare.
- AMUZANT, -Ă** *adj.* distractiv, vesel, hazliu, nostim, comic, ilar.
- ANACRONIC, -Ă** *adj.* depășit, învechit, ieșit din uz, inactual.
- ANALFABET, -Ă** *adj.* incult, neinstruit.
- ANALIZA** *vb.* a cerceta, a studia, a examina, a investiga, a explora.
- ANALIZĂ** *f.* cercetare, investigație, examinare, studiere, urmărire.
- ANALOG, -OGĂ** *adj.* asemănător, similar.
- ANANGHIE** *f.* neajuns, constrângere, lipsă, necaz, dificultate.
- ANAPODA** *adv.* aiurea, brambura.
- ANARHIE** *f.* dezordine, haos, dezorganizare.
- ANATEMĂ** *f.* afurisenie, excomunicare, blestem.
- ANCESTRAL, -Ă** *adj.* strămoșesc, arhaic, străvechi, din moși-strămoși.
- ANCHETA** *vb.* a cerceta, a instrumenta.
- ANCHETĂ** *f.* investigație, cercetare, instruire, analiză.
- ANCHILOZA** *vb.* a înțepeți, a prinde.
- ANCORA** *vb.* a acosta, a fixa, a prinde, a ținti.

ANDREA *f.* cârlig, igliță.
ANECDOTĂ *f.* glumă, povestire hazlie, banc.
ANEMIC, -Ă *adj.* slab, firav, slăbit, epuizat, slăbănog.
ANEMIAT, -Ă *adj.* vlăguit, epuizat, slăbit.
ANEVOIOS, -OASĂ *adj.* dificil, aspru, spinos, greu.
ANEXA *vb.* a alătura, a atașa, a lipi.
ANGAJA *vb.* **1.** a (în)tocmi, a încadra, a numi, a primi (în serviciu). **2.** a se lega, a promite, a se îndatora, a se obliga.
ANGAJAMENT *n.* legământ, făgăduință, promisiune, asigurare.
ANGAJAT, -Ă *m. f.* salariat, slujbaş.
ANGELIC, -Ă *adj.* îngeresc.
ANGOASĂ *f.* neliniște, teamă.
ANIHILA *vb.* a contracara, a zădărnici, a anula, a împiedica, a neutraliza.
ANIMA *vb.* a însufleți.
ANIMAL *n.* făptură, creatură, ființă, vietate, viețuitoare, fiară, bestie, jivină, dihanie, lighioană.
ANIMAT, -Ă *adj.* însuflețit, viu.
ANIMAȚIE *f.* **1.** însuflețire, vioiciune. **2.** agitație, forfotă, vânzoleală.
ANIMOSITATE *f.* neînțelegere, ostilitate, confruntare, nervozitate, ură.
ANINA *vb.* a atârna, a agăța, a prinde, a spânzura.
ANIVERSA *vb.* a sărbători, a celebra, a serba.
ANIVERSARE *f.* sărbătorire, prăznuire, ziua nașterii.
ANODIN, -Ă *adj.* banal, neînsemnat, obișnuit, neinteresant.
ANOMALIE *f.* **1.** abatere, deviere, de-turare. **2.** defect, cusur, meteahnă.
ANONIM, -Ă *adj.* necunoscut, fără nume, neștiut.
ANORMAL, -Ă *adj.* **1.** neobișnuit, nefiresc, ieșit din comun. **2.** ținut, aiurit, nebun, smintit.

ANOST, -Ă *adj.* plictisitor, monoton, banal, neinteresant.
ANOTIMP *n.* sezon.
ANSAMBLU *n.* **1.** grup, formație, colectiv, trupă. **2.** tot, întreg, totalitate.
ANTAGONIC, -Ă *adj.* antitetetic, opus, potrivnic, contrar.
ANTECESOR, -OARE *adj.* înaintaș, predecesor.
ANTERIOR, -OARĂ *adj.* precedent, dinainte, premergător.
ANTERIORITATE *f.* prioritate.
ANTERIU *n.* sutană.
ANTICHITATE *f.* vechime.
ANTICIPA *vb.* a pronostica, a prevesti, a presimți, a intui.
ANTICIPAT, -Ă *adj.* preliminar, prealabil, premergător.
ANTIDOT *n.* remediu, leac, contraotravă, contramăsură, contravenin.
ANTIPATIC, -Ă *adj.* nesuferit, neplăcut, respingător, dezagreabil.
ANTIPATIE *f.* aversiune, pornire, resentiment, repulsie, detestare.
ANTITEZĂ *f.* opoziție, antinomie, contrarietate.
ANTINOMIE *f.* contradicție.
ANTOLOGIE *f.* culegere.
ANTRENA *vb.* a stimula, a duce, a mobiliza, a înflăcăra, a dinamiza, a pune în mișcare.
ANTRENANT, -Ă *adj.* atrăgător, mobilizator, agreabil, distractiv.
ANTREU *n.* hol, vestibul.
ANTURAJ *n.* societate, companie, mediu, ambianță, cadru, cerc, sferă.
ANULA *vb.* a elimina, a aboli, a revoca, a infirma, a desființa, a suprima, a anihila, a invalida, a abroga, a rezilia.
ANUMIT, -Ă *adj.* **1.** hotărât, fixat, rânduit, determinat, stabilit. **2.** careva, oarecare, cineva.
ANUNȚ *n.* aviz, înștiințare, comunicare, știre.

- ANUNȚA** *vb.* a înștiința, a vesti, a comunica, a aviza, a informa, a da de știre, a încunoștința.
- ANVERGURĂ** *f.* întindere, lărgime, spațiu.
- ANXIETATE** *f.* neliniște, teamă.
- APANAJ** *n.* bază, susținere, sprijin.
- APARAT** *n.* 1. mecanism, mașinărie, instrument, sculă. 2. sistem, structură.
- APARENT**, -Ă *adj.* 1. nereal, iluzoriu, imaginar, înșelător, fals. 2. evident, vădit, vizibil, real, concret, transparent.
- APARIȚIE** *f.* 1. ivire, încolțire, arătare, naștere. 2. publicare, tipărire. 3. fantomă, stafie.
- APARTAMENT** *n.* domiciliu, locuință, casă.
- APARTE** *adj.* deosebit, distinct, special, separat, singular, insolit.
- APARTENENȚĂ** *f.* înrudire, legătură, proveniență.
- APARTINE** *vb.* a ține de, a depinde de.
- APATIC**, -Ă *adj.* insensibil, indiferent, nepăsător, delăsător.
- APATIE** *f.* nepăsare, indiferență, insensibilitate, detașare, delăsare.
- APĂ** *f.* 1. râu, fluviu, mare, lac, ocean, baltă, pârâu. 2. transpirație.
- APĂRA** *vb.* 1. a ocroti, a proteja, a oblădui, a feri, a păzi. 2. a (se) justifica, a (se) dezvinovăți, a (se) scuza, a (se) disculpa.
- APĂRĂTOR**, -OARE *n.* 1. ocrotitor, protector, reazem, oblăduitor. 2. avocat defensor. 3. (sport) fundaș.
- APĂREA** *vb.* 1. a se ivi, a se arăta, a se vedea, a se înfățișa, a se prezenta. 2. a ieși, a se publica, a se tipări, a difuza.
- APĂSA** *vb.* 1. a strânge, a împinge, a presa. 2. a accentua, a insista. 3. a asupra, a oprima, a oropsi, a împila, a exploata, a urgisi, a copleși.
- APĂSĂTOR**, -OARE *adj.* chinuitor, copleșitor, covârșitor, împovărător.
- APEL** *n.* chemare, strigare.
- APELA** *vb.* a cere, a solicita, a ruga.
- APELATIV** *n.* nume, calificativ, atribut.
- APENDICE** *n.* anexă, adaos.
- APERITIV** *n.* gustare.
- APETISANT**, -Ă *adj.* 1. gustos, delicios. 2. atrăgător, plăcut, fascinant, fermecător, seducător.
- APETIT** *n.* poftă, dorință, pornire.
- APICULTURĂ** *f.* albinărit, stupărit.
- APLANA** *vb.* a potoli, a pacifica, a liniști, a împăca, a dezarmosa.
- APLAUDA** *vb.* a ovaționa, a aclama.
- APLECA** *vb.* 1. a (se) pleca, a îndoi, a încovoia, a înclina. 2. a curba, a se cocârja, a povârni. 3. a se ploconi, a se supune, a fi obedient.
- APLECARE** *f.* 1. îndoire, plecare, înclinare, încovoiere. 2. har, aptitudine, înclinație, talent.
- APLICA** *vb.* 1. a practica, a folosi, a întrebuința, a utiliza. 2. a se consacra, a (se) dărui, a (se) dedica, a (se) devota. 3. a pune, a prinde.
- APLICARE** *f.* 1. folosire, punere în practică, utilizare, întrebuințare. 2. aptitudine, talent, înzestrare, însușire, pasiune.
- APLICAȚIE** *f.* 1. aplicare, practică, utilizare. 2. aptitudine, chemare, predilecție, atracție, înclinare.
- APLOMB** *n.* dârzenie, îndrăzneală.
- APOCALIPTIC**, -Ă *adj.* sinistru, îngrozitor, înfiorător, cumplit.
- APOGEU** *n.* culme, zenit, vârf.
- APOLOGIE** *f.* laudă, omagiu, elogiu.
- APORT** *n.* contribuție, participare, adaos.
- APOSTOL** *m.* propovăduitor, vestitor.
- APOSTROFA** *vb.* a critica, a învinui, a muștra.
- APOTEOZĂ** *f.* glorificare, preamărire, slăvire, divinizare, laudă.
- APRECIA** *vb.* 1. a evalua, a estima, a cântări, a prețui. 2. a cinsti, a stima, a onora, a respecta.
- APRECIABIL**, -Ă *adj.* mare, deosebit, considerabil, important, însemnat.
- APRECIAT**, -Ă *adj.* stimat, respectat, prețuit, onorat.

APRECIERE *f.* **1.** evaluare, estimare, socoteală, calcul. **2.** stimă, cinstire, respect, considerație, prețuire, credit.

APRIG, -Ă *adj.* **1.** iute, pornit, focos, impetuos, nestăpânit. **2.** aspru, dârz, nemilos, înverșunat, violent. **3.** lacom, rapace, hrăpăreț, nesățul.

APRINDE *vb.* **1.** a pune foc, a ațâța, a incendia. **2.** a izbucni, a dezlănțui, a provoca, a întărâta. **3.** a (se) exalta, a (se) înflăcăra, a (se) entuziasma, a (se) însufleți.

APRINS, -Ă *adj.* **1.** arzător, incendiat. **2.** înflăcărat, învăpăiat, pasionat, însuflețit. **3.** dezlănțuit, furios, pornit, enervat, violent, vehement.

APROAPE *adv.* **1.** aproximativ, circa, cam. **2.** gata, mai.

APROAPELE *m.* individ, semen, om, ins.

APROBA *vb.* a admite, a accepta, a primi, a se învoi, a permite, a încuviința, a consimți, a îngădui.

APROFUNDA *vb.* a adânci.

APROPIAT, -Ă *adj.* **1.** similar, înrudit, asemenea. **2.** prieten, amic, intim.

APROPIA *vb.* **1.** a veni. **2.** a (se) ase-măna, a (se) compara. **3.** a aduce.

APROVIZIONA *vb.* a procura.

APROXIMATIV, -Ă *adj.* cam, circa, vreo, aproape.

APT, -Ă *adj.* bun, capabil, potrivit.

APTITUDINE *f.* capacitate, calitate, însușire, aplicație, chemare, talent, dar, vocație.

APUCA *vb.* **1.** a lua, a prinde, a înhăța, a înșfăca. **2.** a se îndrepta, a porni, a se duce, a merge, a se orienta.

APUCAT, -Ă *adj.* smintit, nebun.

APUCĂTURĂ *f.* comportament, obicei, deprindere, uz.

APUNE *vb.* a asfinți, a coborî, a declina, a se culca.

APUS *n.* **1.** asfințit, amurg, crepuscul, înserare. **2.** declin, decădere. **3.** vest, Occident.

APUSEAN, -Ă *adj.* vestic, occidental.

ARA *vb.* a brăzda, a deșteleni.

ARABIL, -Ă *adj.* cultivabil.

ARAMĂ *f.* cupru.

ARANJA *vb.* a orândui, a întocmi, a potrivi, a dispune, a sistematiza, a așeza, a grupa, a ordona.

ARANJAMENT *n.* **1.** înțelegere, acord, învoială, potrivire, tranzacție, pact. **2.** plan, proiect, prospect, așezare, dispunere, întocmire.

ARAR *adv.* rareori, uneori, rar.

ARĂTA *vb.* **1.** a indica, a semnala, a preciza, a dezvălui, a sesiza. **2.** a exprima, a zice, a spune, a comunica, a expune. **3.** a se ivi, a apărea, a se prezenta, a (se) dovedi.

ARĂTARE *f.* **1.** precizare, indicație, prezentare. **2.** aspect, înfățișare, imagine. **3.** nălucă, fantomă, spectru, duh, halucinație, fantasmă.

ARĂTOS, -OASĂ *adj.* frumos.

ARĂTURĂ *f.* ogor, țarină.

ARBITRAR, -Ă *adj.* samavolnic, abuziv, despotic.

ARBITRU *m.* judecător.

ARBORA *vb.* a înălța, a ridica.

ARBORE *m.* copac, pom.

ARBUST *m.* copăcel.

ARC *n.* **1.** coardă, resort. **2.** boltă, arcadă.

ARCADĂ *f.* boltă.

ARCAN *n.* **1.** laț, prințătoare. **2.** taină, mister, secret.

ARCAȘ *m.* săgetător, țintaș.

ARCĂ *f.* corabie.

ARCTIC, -Ă *adj.* nordic, polar, septentrional, boreal.

ARCU *vb.* a încovoia, a bolti.

ARDE *vb.* **1.** a frige, a pârlî, a pârljoli, a perpeli, a dogorî. **2.** a mistui, a nimici, a prăpădi, a distruge, a cauteriza. **3.** a păcăli, a înșela, a trage pe sfoară, a duce cu vorba, a șmecheri.

ARDENT, -Ă *adj.* înfocat, entuziast.

ARDOARE *f.* avânt, însuflețire, înflăcărare, entuziasm.

AREAL *n.* întindere, suprafață.

- ARENĂ** *f.* stadion.
- AREST** *n.* închisoare, temniță, prevenție.
- ARESTAT** *m.* deținut, închis, întemnițat, reținut.
- ARGAT** *m.* slugă, slujitor.
- ARGĂSI** *vb.* a tăbăci.
- ARGILĂ** *f.* pământ, humă, lut.
- ARGINTIU, -IE** *adj.* luminos, strălucitor, argintat, lucios.
- ARGINȚI** *m. pl.* bani.
- ARGUMENT** *n.* motivare, explicație, dovadă, motiv, raționament, probă.
- ARHAIC, -Ă** *adj.* învechit, străvechi, primitiv.
- ARRHICUNOSCUȚ, -Ă** *adj.* comun, banal, celebru, notoriu, depășit, vechi.
- ARRHIEPISCOP** *m.* mitropolit.
- ARRHIVĂ** *f.* depozit (de acte).
- ARID, -Ă** *adj.* 1. sec, uscat, sterp, steril, deșert, pustiu. 2. sărac, fad, inexpresiv.
- ARIE¹** *f.* 1. curte. 2. domeniu, sector. 3. areal.
- ARIE²** *f.* melodie, cântec, șlagăr.
- ARIERAT, -Ă** *adj. (med.)* întârziat, înapoiat, nedezvoltat.
- ARIPĂ** *f.* 1. (fig.) margine, latură, coastă, flanc, extremă, spetează. 2. protecție.
- ARISTOCRAT, -Ă** *adj.* nobil, gentilom, ilustru, distins, ales.
- ARISTOCRAȚIE** *f.* nobilime, boierime.
- ARMATĂ** *f.* 1. oaste, oștire, trupe. 2. militarie, ostășie, cătănie. 3. ceată, grup, mulțime.
- ARMĂ** *f.* 1. pușcă, flintă. 2. unealtă, instrument, mijloc.
- ARMISTIȚIU** *n.* pace.
- ARMONIE** *f.* 1. potrivire, concordie, consens, bună-înțelegere. 2. concordanță, echilibru, simetrie, proporție. 3. muzicalitate, sonoritate, melodie.
- ARMONIOS, -OASĂ** *adj.* 1. concordant, simetric, potrivit, echilibrat, regulat. 2. melodios, sonor, plăcut, dulce, încântător, muzical, simfonic.
- ARMONIZA** *vb.* a echilibra, a potrivi, a concorda, a aranja, a asorta.
- AROGANT, -Ă** *adj.* insolent, îngâmfat, înfumurat, mândru, distant, trufaș, obraznic, impertinent.
- AROGANȚĂ** *f.* înfumurare, obrăznicie, trufie, impertinență.
- AROMĂ** *f.* miros, parfum, mireasmă.
- ARS, -Ă** *adj.* 1. fript, pârlit. 2. păcălit, înșelat, derutat.
- ARSENAL** *n.* depozit, magazie, rezerve (de arme).
- ARSURĂ** *f.* 1. scrum, pârjol. 2. usturime.
- ARȘIȚĂ** *f.* căldură, dogoare, zăpușeală, pojar, zăduf, caniculă.
- ARTĂ** *f.* măiestrie, pricepere.
- ARTICULAȚIE** *f.* legătură, conexiune, încheietură.
- ARTICOL** *n.* 1. paragraf, punct. 2. comentariu, notă, analiză. 3. marfă.
- ARTIFICIAL, -Ă** *adj.* 1. nenatural, prefăcut, confecționat, prefabricat. 2. afectat, teatral, forțat.
- ARTIST, -Ă** *m. f.* 1. actor, interpret. 2. plastician.
- ARTISTIC, -I** *adj.* meșteșugit, iscusit.
- ARTIZAN** *m.* meșteșugar, meseriaș.
- ARTĂGOS, -OASĂ** *adj.* certăreț, agresiv.
- ARUNCA** *vb.* 1. a azvârli, a îndepărta, a înlătura, a lepăda. 2. a se repezi, a se năpusti, a se precipita, a năvăli. 3. a împrăștia, a risipi, a răsfire.
- ARZĂTOR, -OARE** *adj.* 1. torid, fierbinte, canicular, dogoritor. 2. focos, viu, vioi. 3. urgent, presant.
- AS** *m.* maestru, fruntaș.
- ASALTA** *vb.* a ataca, a se năpusti.
- ASAMBLA** *vb.* a reuni, a împreuna, a monta, a îmbina, a uni, a armoniza.
- ASANA** *vb.* a deseca, a seca, a curăți.
- ASASIN** *m.* ucigaș, criminal.
- ASCENDENT, -Ă** *adj.* 1. suitor, urcător. 2. *m.* înaintaș, strămoș. 3. *f.* autoritate, faimă, vază.
- ASCENDENȚĂ** *f.* origine.